

*Srednja šola
Josipa Jurčiča*

Ivančna Gorica

I s k r i c e

številka 2, junij 2017, šol. leto 2016/2017

Pomladna Kolpa

Ta teden v maju ni bil kot vsak. Srednja šola Josipa Jurčiča je za nas, gimnazijce, pripravila teden šole v naravi v prečudoviti in neokrnjeni okolici reke Kolpe. Na pot smo se podali, da izvemo kaj novega o predelu Slovenije, ki meji na Hrvaško, in predvsem, da se spočijemo, si nabereemo novih moči in se družimo med seboj.

V preživetem tednu smo izvedeli veliko novih stvari o kraju Fara in njeni bližnji okolici. Prvi dan smo se podali do izvira in slapu Nežica, ki sta dobila tako ime po legendi, ki pravi, da je pri Drežniku deklica Nežica napajala par volov. Voda je poniknila in jih potegnila v globino. Po silnem nalivu je vrgla voda pri izviru Prifarskega jarka jarem, ovit z dekličinimi lasmi.

V naslednjih dneh smo poleg športnih dejavnost, kot so zip-line, adrenalinski park, lokostrelstvo in rafting, veliko pozornosti posvetili tudi tamkajšnjim perečim problemom. Vas Fara je kraj, ki leži v neposredni bližini meje s Hrvaško. Ljudi v tej vasi je zelo malo, saj se jih mnogo zaradi želje po boljšem življenju preseli v večje kraje, kot sta Kočevje in Črnomelj.

2. a in 2. b, šola v naravi, predstavitev pomena reke Kolpe

V preteklosti meje za Slovence in Hrvate na tem območju ni bilo. Ljudje so bili na tem območju zelo povezani in odvisni od sopomoči (transport po reki Kolpi). Država pa je v zadnjih letih v predel postavila bodečo žico, ki jim otežuje stike. V današnjih časih se družijo veliko manj kot so se v preteklosti.

Preživet teden v šoli v naravi nam je dal novih moči in znanj. Sama sem bila prepričana, da prebivalci na levem in desnem bregu reke Kolpe oziroma Koupe ali Kupe, kot jo imenujejo domačini, niso tako povezani. Predvsem me je presenetila izjava naše vodičke v prirodoslovnem muzeju na hrvaški strani, da njihova hči, ki je sicer po narodnosti Hrvatica in živi na hrvaškem ozemlju, hodi v šolo v Faro, saj želijo, da deklica spozna tudi slovenski jezik in običaje.

V tem tednu smo se tudi zabavali in se družili predvsem ob igranju odbojke in kopanju v reki Kolpi ter preživeli čas drugače kot v šolskih klopeh.

Veronika Pavčič, 2. b

Naši dijaki poželi nagrade za najboljši haiku

Haiku je trivrstična pesniška oblika, japonskega izvora. Danes velja za najbolj razširjeno pesniško obliko na svetu. Njena forma je kratka, po drugi strani pa filozofska, intuitivna, vsebinsko globoka, idealna duhovna hrana za sodobnega človeka, ki marsikdaj nima časa opaziti sebe, svojih resničnih potreb, drugih.

V Cankarjevem domu je bila v torek, 11. aprila 2017, svečana podelitev nagrad 17. srednješolskega natečaja za najboljši haiku. Kot vsako leto, so se ga udeležili tudi dijaki Srednje šole Josipa Jurčiča in prejeli nagrade za svoje male pesniške mojstrovine.

nagrajenci z mentoricama

Haiku kot najkrajša in najčistejša oblika poezije je le navidezno enostavna. 'Bistvo je očem nevidno,' pravi Mali princ in prav tako bi lahko rekli tudi za haiku pesnjenje. Haiku mora v bralcu vzbuditi sliko avtorjevega dogodka, nato pa v njem dozoreti v enako ali drugačno predstavo. Tudi čustvo, ki izhaja iz posameznega haikuja, naj ne bi bilo neposredno poimenovano, pač pa ga mora bralec izluščiti sam.

Nagrajeni haikuji v angleškem jeziku:

A good book
I read it all the time
No one understands.
Barbara Glavan

Zatopiti se v branje neke zanimive knjige lahko bralca, predvsem mladostnika, tako močno prevzame, pritegne in preseli v nek drug svet, da se povsem izključi iz realnosti in pozabi na čas. Ljudem okrog njega, npr. staršem, je to nerazumljivo, skušajo ga 'zbuditi' in pritegniti v dogajanje vsakdana, ga spomniti na obveznosti, npr. na učenje ali/in na čas za spanje itd., a on ne more in more prenehati brati, je 'slep in gluha' za vse okrog sebe; postal je del v knjigi opisanega dogajanja.

There was caviar,
red ball gown, tiara,
lots of things unsaid.
Lucija Zaletelj

Razkošje hrane, plesne obleke in okrasja na glavi – vse to je sicer lepo, a postane brez vrednosti in blišča, če med ljudmi ni pravega, iskrenega pogovora in ko zato marsikaj ostane neizrečeno.

Nagrajeni haikuji v španščini:

Todo descansa
La naturaleza gris
Y mi corazón.
Danijela Slana

*Vse počiva. / Siva narava / in moje srce.
Zima je čas za počitek, ki je lahko prijeten, lahko pa je prisilen in nemiren. Ne vemo, zakaj pesnično srce počiva, a verjetno ga bodo pomladne barve zopet spravile v 'delovni ritem'.*

Las mariposas,
Libres y delicadas
Como tu alma.
Danijela Slana

*Metulji, / svobodni in krhki / kot tvoja duša.
Metulji so lahko simbol za mnoge nežne 'pojave' in čustva. Verjetno jih je pesnica začutila v trebuhu in so pomagali ustvariti rahločuten haiku...*

Mar desde lejos,
numerosas estrellas,
más te miro a ti.

Katja Markovič

*Morje od daleč, / številne zvezde, / ampak
gledam tebe.*

*Kaj so zvezde v primerjavi z zvezdicami v očeh?
Ljubezen razpira neznana vesolja, s katerimi ne
morejo tekmovati niti zvezde na nebu niti poletno
morje...*

Nagrajeni haikuji v nemščini:

Liebe ist schwierig...
Blume braucht Wasser und Luft
Für bunte Blüten.

Lara Miklavčič

*Ljubezen je težka... / Roža potrebuje vodo in
zrak / za barvite cvetove.*

Schwein hat gegessen
Ein Mann kommt mit dem Messer
und geht mit Würsten.

Gašper Herman

*Svinja je / moški pride z nožem / in odide s
klobasami.*

Čeprav je dandanes svet preplavljen z virtualnostjo in mediji, se zdi, da je pisanje haikujev, majhnih trivrstičnih liričnih oblik z natančno predpisanim številom zlogov, še vedno aktualno. Živimo hitro, zato toliko bolj pogosto iščemo nišo, kjer si lahko odpočijemo od posledic sodobnega sveta. Ne preseneča, da postaja pisanje haikujev del šolskega kurikulumu v nekaterih državah in da ga ponujajo tudi na različnih evropskih univerzah kot obvezni del seminarjev kreativnega pisanja. Dijaki se s to pesniško obliko srečujejo tudi na naši šoli.

Vsem nagrajencem iskreno čestitava in želiva še veliko ustvarjalnih trenutkov!

mentorici Maja Zajc Kalar in Mojca Saje Kušar

Nagrajeni prispevek na natečaju Evropa v šoli

Neža Kralj, 3.a

Dijaki Srednje šole Josipa Jurčiča se že skoraj tradicionalno udeležujemo natečaja *Evropa v šoli*, ki mlade spodbuja, da razmišljajo o odnosu do Evrope in sveta in s svojim videnjem in željami opozarja na težave, s katerimi se soočamo vsi, ki v tem svetu živimo.

Ne živimo pa samo v enem svetu. Živimo v veliko majhnih svetovih. Lahko si jih izmislimo tudi sami. Lahko v njih ni nikogar razen nas ali pa so v njem samo tisti, ki jih vanj povabimo. Prav zagotovo pa čisto vsi živimo v dveh svetovih.

Živimo v svetu, kjer žičnate ograje zarežejo v ljudi, ki hočejo pobegniti iz nečloveških razmer, in jih vrnejo nazaj. V strah, lakoto, brezup in v smrt. V svet,

kjer ob mejah taborijo otroci kot vi, ne da bi vedeli, ali bodo še kdaj videli prijatelje ali celo svojo družino, se brezskrbno igrali in spali v pravih posteljah. In ne vejo zakaj je tako. Zakaj jim je to storila vojna odraslih. Vedo samo za strah in sovraštvo svojih staršev.

In živimo v svetu, kjer so meje odprte, kjer te tujec gostoljubno povabi v svoj dom in ti ponudi, da ga deliš z njim. Kjer ti pomagajo, če se izgubiš. Kjer ti pokažejo, kaj vse je lepega in dobrega pri njih in ti napolnijo srce z novo lepoto in glavo z novim znanjem. Svet v katerem je varno tudi za vrati tvojega doma, v sosednji ulici, v sosednjem mestu in v drugih deželah.

Živimo v svetu, kjer sestradani, mučeni in bolni psi brskajo po smetnjakih v strahu, od kje bo spet priletelo po njih, medtem, ko se nekje v bližini bogataška mačka zmrduje nad najbolj finim zrezkom. In živimo v deželi, kjer dobri ljudje najdejo trpeče živali in jim z ljubečim dotikom zacelijo rane v duši in na telesu, jim poiščejo dom, kjer radostni in hvaležni preživijo preostanek življenja.

Živimo v svetu, kjer otroci še vedno ždijo, votli od lakote in negibni v svetu brez upanja in sanj. Medtem, pa nekaj kilometrov stran v bogatem letovišču nekdo naveličano brska po krožniku z jedjo, ki je tako draga, da bi lahko nahranili celo otrokovo vas.

In živimo v svetu, kjer ljudje pridejo v to vas, prinesejo hrano, zdravila in vse potrebno, da naučijo otroka in njegove starše, kako si pridelati najnujnejše za preživetje tudi tam, kjer nič ne raste. Kako vstati in se spet smejati.

Živimo v svetu, kjer se vali gost smrdljiv dim in hodijo ljudje naokrog z maskami, da se ne zadušijo, v svetu kjer umirajo gozdovi, tečejo umazane in prazne reke, umirajo čebele in izumirajo živalske vrste, o katerih boste lahko svojim otrokom samo še pripovedovali. V svetu, kjer na črnih obalah utripajo umirajoče ribe in se opotekajo galebi, obliti z nafto in katranom v smrtnem boju.

In živimo v svetu, kjer tečejo prosojne reke nad katerimi radostno švigajo srebrne ribe, kjer ptice letajo visoko nad zelenimi gorami in modrimi jezери, kjer otroci razposajeno čofotajo po čistem morju in nabirajo školjke, ter z zmajem tekajo po velikem travniku. In glej, na njem rastejo tudi cvetlice vseh barv in mah v gozdu je svež in dišeč.

Letošnji natečaj je potekal pod naslovom Svet, v katerem želim živeti. Sodelovalo je več kot 5000 otrok, ki so svoje poglede lahko izrazili v literarni, likovni, fotografski ali video obliki.

Zelo veseli in ponosni smo, da je naša dijakinja Neža Kralj prejela 3. nagrado na državnem nivoju v kategoriji video natečaj. Nagrado je prejela na slovesni podelitvi iz rok predsednika Odbora za zadeve Evropske unije, Kmala Izidorja Shakerja. Njen video si lahko ogledate a spletni strani Srednje šole Josipa Jurčiča.

čestitke predsednika Odbora za zadeve Evropske unije, Kmala Izidorja Shakerja, ki je podelil nagrade v kategoriji video natečaj

Iskrene čestitke in veliko ustvarjalnosti še naprej!

mentorica Mojca Saje Kušar

Junaki našega časa na Srednji šoli Josipa Jurčiča

z leve proti desni *Junaki našega časa*: Tine Likovič, Neža Kralj in Erik Jovanović

Dobrota nima meja, je človekova vrednota in dolžnost, da bo vsem na svetu boljše. Zato napisati nekaj besed o dobrih delih, o dobroti, je toliko bolj pomembno, saj danes v časopisih in drugih medijih poslušamo o veliko neprijetnih doživetij, ki nas ne peljejo v boljši jutri. Prostovoljec je tisti, ki nesebično daje svoje znanje, spretnosti, veščine v prostem času tistemu ali tistim, ki to potrebujejo. Prostovoljec je odprto bitje v smeri osebnih odnosov in s tem je tudi kulturno bitje. Prostovoljec pa ni odprt samo do človeka, temveč do vsega, kar ga obdaja.

Ena od organizacij, ki se v Sloveniji ukvarja s prostovoljstvom in opazi posameznike, ki svoj proti čas in nesebičnost namenijo drugim je Slovenska filantropija. Aktivni državljani se ne rodimo, ampak smo v tem duhu (lahko) vzgajani in izobraženi. Veliko vlogo igra šola, saj mladostniki preživijo dobršen del vsakdana v prostorih šole. Zato nam ni vseeno, kakšne vrednote in kompetence lahko razvijejo.

Slovenska filantropija je v mesecu maju 2017 podelila nazive za odlično organizirano prostovoljstvo v vzgoji in izobraževanju osnovnim in srednjim šolam ter letos prvič tudi dijaškim domovom. Z natečajem **JUNAKI NAŠEGA ČASA** vabijo pedagoške delavce, da v svoje delo z otroki in mladostniki vključujejo prostovoljstvo kot vrednoto in pristop k sodelovanju, medsebojnemu spoštovanju, razvijanju empatije, sprejemanju različnosti, medgeneracijskemu sodelovanju ter osebni rasti mladih v najboljšem pomenu besede.

Na Srednji šoli Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici je prostovoljstvo prisotno že vrsto let, saj na šoli spodbujamo medsebojno spoštovanje, nenasilje, zagotavljanje človekovih pravic in upoštevanje demokratičnih vrednot. S prostovoljstvom na šoli se ukvarja več mentorjev.

Dijaki prostovoljci obiskujejo starejše, nudijo učno pomoč drugim dijakom, izvajajo akcije zbiranja papirja in drugih materialov in s tem širijo ekološko ozaveščenost. Z zbranimi sredstvi pomagajo posameznikom v okolju, ki se znajdejo v stiski. V zbiralne in ekološke akcije je vključenih večina dijakov, aktivnih prostovoljcev na šoli pa je letos 39. Skupaj so opravili 521 ur prostovoljskega dela.

Veseli in ponosni smo, da smo v letošnjem šolskem letu že drugič dobili naziv *Junaki našega časa* kot šola (ena izmed dveh srednjih šol v slovenskem merilu), še posebej pa smo veseli častnih nazivov, ki so jih prejeli naši dijaki tudi kot posamezniki, ki so prostovoljstvu namenili največ ur svojega prostega časa. To so bili Neža Kralj, Erik Jovanović in Tine Likovič.

Čestitamo za naziv in vam želimo še veliko pozitivne energije!

Mojca Saje Kušar

Obrazi prihodnosti (priloga časopisa Dnevnik, 19. 4. 2017)

Dijaki na podelitvi priznanj s svojim mentorjem, novinarjem Vitom Avguštinom

Prosti čas

Kljub veliki razliki med obema anketirancema imata oba podobne želje po preživljanju prostega časa. Obema je pomembno druženje brez mobilnih telefonov.

Jaka Sila, Trebnje, 9 let

Kaj zate pomeni prosti čas?

Igranje nogometa, igranje igrice po telefonu, branje humorističnih knjig in biti na svežem zraku. Poleg tega zelo rad pomagam očetu, ko uporablja žar ali pa ko pere avto.

Se tvoj prosti čas razlikuje od prostega časa, ki so ga imeli starejši?

Da, ker takrat še niso imeli mobilnih telefonov in so imeli veliko več dela, kot ga imamo mi danes. **Znamo dobro izkoristiti prosti čas?**

Zdi se mi, da bi ljudje svoj prosti čas lahko izkoristili veliko bolje, kot samo igranje telefonskih igrvic in podobno. Vendar za to je kriva tehnologija, ki nas hitro zasvoji.

Kako bi prosti čas bolje izkoristil?

O tem sem veliko razmišljal. Včasih bi bilo bolje, da bi šel ven na zrak, kot pa igral igrice. Vendar težava je v tem, da je zelo malo ljudi, ki se sploh še želijo igrati zunaj.

Kako bi postali bolj družabni?

Več druženja v živo, ne pa komunicirati le po mobilnih telefonih. Včasih bi koristilo, če bi starši in stari starši pokazali, kako so znali izkoristiti svoj dragoceni prosti čas.

Franciška Žnidaršič, Ambrus, 81 let

Kaj za vas pomeni prosti čas danes in kaj vam je pomenil nekoč?

Ni bilo veliko prostega časa, večinoma smo delali doma na kmetiji. Večina otrok sploh ni hodila v šolo. Danes je veliko več časa za sprostitev, saj je tudi življenje precej drugačno.

Se prosti čas mladih danes razlikuje od prostega časa, ki ste ga imeli vi?

Seveda! Ob večerih smo se zbrali in ličkali koruzo, kuhali žganje ali pa kartali. To so bili res lepi časi, ko so se vsi ljudje družili med sabo. Danes je večina otrok za računalniki.

So ljudje komunikativni in znajo dobro izkoristiti prosti čas?

Mislím, da so starejši še vedno zelo komunikativni, pri mladih pa vidim, da se ne znajo več družiti. Bolj bi bila vesela, če bi jih videla na igrišču, kot pa doma za računalniki.

Kako naj postanemo bolj družabni?

Starši bi otroke vzeli s seboj na njivo, več kolesarili, rolkali in bili na igrišču. Sčasoma bi spoznali, da je še veliko bolj zabavnih stvari.

Nika Škoda, Laura Sila, 1. b

Gost na Jurčiču: Boštjan Gorenc – Pižama

Boštjan Gorenc - Pižama je znan kot pisatelj, komik, prevajalec in tudi kot raper, vsekakor pa je človek, ki je ves čas povezan z jezikom in nas vedno znova preseneča. V objavljenem intervjuju, ki je nastal med obiskom naše šole, bo razkril, kako je odraščal in kako danes preživlja prosti čas, čeprav ga nima prav veliko.

Kako ste prosti čas preživljali v svojih najstniških letih, vas je že takrat zanimala kultura?

Ja, veliko sem bral, zelo veliko. Visel sem po knjižnicah, nikoli nisem bil pretirano športen tip. Brskal sem po knjigah, stripih. Gledanje filmov pa je bilo po navadi omejeno na kolega, ki je imel videorekorder, da smo si lahko kaj skupaj pogledali. Veliko nisem ustvarjal, v šoli smo risali stripe. Toliko o ustvarjanju, kar zadeva tisti čas. Ste uspešen pisatelj, komik in prevajalec.

Imate sploh kaj prostega časa in kako ga preživljate?

Prostega časa je res bolj malo, ampak si ga poskušam vzeti, če se le da. Veliko berem, čeprav je res, da če imam tiste prevajalske dneve in osem ur prej buljim v knjigo ter jo prevajam, zvečer res veliko bolj prija kakšna serija. Filmov skorajda ne gledam, bolj serije. Kakšen NBA na playstationu za sprostitev, kakšna namizna igra, če imajo kolegi čas. Drugače pa seveda aktivno preživljanje prostega časa, kot se temu reče: tekanje z otrokom po travnikih in podenje za njim, ko dirja s kolesom po igrišču.

Imate kakšne posebne hobije, za katere ne vemo?

Če se ne motim, ste bili včasih raper. Moj hobi so namizne igre in tega nikoli nisem skrival. Med drugim sem se v letih 2007/2008 udeležil svetovnega prvenstva v igri naseljenci otoka Catan na sejmu iger v Essnu v Nemčiji. Kar se rapanja tiče, sem pač »zarostan«. Tale jezik ne zmore več tako hitro metati besed ven. Če bi kdaj spet želel rapati, bi moral, tako si mislim, kar eno leto pridno sedeti in znova piliti to več i n o. Številni mladi prosti čas porabijo na internetu, vedno manj je vključevanja v krožke, društva in druge dejavnosti.

Ali menite, da bi nas morali starši v to prisiliti?

Ne, prisila je vedno kontraproduktivna. Morali bi imeti spodbudo, to pomeni, da jih starši aktivno spodbujajo, da se vključijo v dejavnosti. Če mu rečejo, zdaj pa moraš tja pa tja hoditi, bodo otroku samo še bolj priskutili stvar. Seveda se je treba doma dogovoriti in omejiti internet, imeti neki dnevni odmerek, to pa je varianta. Radi se ponorčujete iz svoje domnevne nenadarjenosti za šport.

Ali kljub temu spremljate športno dogajanje?

Hvala, ker naj bi bila moja nenadarjenost za šport zgolj domnevna, to je najlepše, kar sem slišal od takrat, ko sem nekoč po pomoti dobil uspešno pri telovadbi. Gledam košarko, ampak reprezentanco, klubov niti ne. Bokija spremljam, ko v Španiji meče na koš, Gogija v Miamiu. Ja, to nekako spremljam. Pozimi pa rad gledam smučanje, skoke, te tipične nedeljske športne dogodke, ki spremljajo kuhanje kosila. Pa če so kakšna večja športna tekmovanja, sicer pa ne.

Se vam zdi, da država vlaga dovolj denarja v različna kulturna društva in dejavnosti?

Če ne gledamo na denar, kje v kulturi vidite največji napredek?

Denarja bi bilo vedno lahko več; noro je, kako država birokratizira vse te samostojne kulturne ustvarjalce, ki pravzaprav potem čakajo tiste prošnje, prijave na razpise. Zbirajo točke, da bi kaj dobili, to je noro, totalno zbirokratizirano skupaj. Največji napredek je še vedno ta raznovrstnost, raznolikost največji napredek se vedno najde v alternativni in teh prostorih je kar nekaj. V našem prostem času vas lahko poslušamo v poddaji Glave z Anžetom Tomičem. Ideja je pravzaprav prišla od Anžeta, ki je takrat že delal svojo poddajo Aparatus in me je nekoč povabil, da sem bil gost v njegovi oddaji. Rekel je: »Ej, ti si ful to Game of thrones spremljaš, k' si prevajal knjige, a bi delal en podcast o Game of thrones, Igrri prestolov, nadaljevanki.« Sem rekel, da ne bova mogla vse leto gobcati, da ga naredimo tako na splošno, pa je nastala poddaja za legitimno preživljanje prostega časa, kjer se večinoma ukvarjamo s televizijo, včasih tudi s kakšnim filmom. Ravno kar sva posnela pogovor z Izarjem Lunačkom, potem ko je izšel njegov strip Animal noir pri nekem ameriškem založniku. To je to v bistvu – gledamo televizijo, potem pa debatiramo o teh stvareh.

Kakšen bi bil vaš nasvet mladim, kaj je treba narediti, da že l j o, strast prenesemo v poklic?

Nič, delati, delati in delati ter se ne ustrašiti kritik. Kritike so pomembne, če seveda govorimo o konstruktivnih kritikah, nikakor pa ne kritike v smislu: 'Ti si pa beden,

LOL, wtf je to.' Koristno je, da nekdo prebere delo in ti pove svoje mnenje, da napotke za naprej. Recite kakšnim odraslim, za katere veste, da se ukvarjajo s temi stvarmi, mentorjem v šoli, ki jih imate. In ustvarjajte naprej; to je potem cilj, da stalno rasteš, spremljaš druge, se učiš, srkaš vase in izoblikuješ neki svoj slog.

Manca Kramar, 2. b

PROSTI ČAS IN ŠOLA

Današnja mladina ima veliko obšolskih dejavnosti. Ukvarja se s športom, igra na glasbila, veliko bere, posluša glasbo, se družijo s prijatelji ... Se pa dejavnosti današnje mladine zelo razlikujejo od dejavnosti v preteklosti.

Včasih so več časa preživali v naravi, več so bili z družino. Zdaj razne dejavnosti ponujajo tudi šole. Na Srednji šoli Josipa Jurčiča jih je veliko. Po anketah sva izvedeli, da so dijakom dejavnosti všeč, a so obenem tudi potarnali, da jih večina med njimi nima dovolj prostega časa. Ugotovili sva, da se mnogo dijakov srečuje s tem problemom in se ga trudi rešiti predvsem z boljšo organizacijo svojega dneva. Iz odgovorov je razvidno tudi dejstvo, da bi se približno polovica dijakov kljub dobri ponudbi dejavnosti v šoli raje takoj odpravila domov, kot pa da bi po pouku ostali še v šoli. Druge polovice dijakov to seveda ne bi motilo in bi z veseljem še ostali v šoli in se družili s sošolci.

Dijaki so prepričani, da je dejavnosti, s katerimi se hočejo ukvarjati, dovolj. Če ne morejo svojih interesov razvijati v šoli, se vpišejo v različne klube, krožke in tečaje, ali pa se priključijo raznim združenjem zunaj šole. Dijaki so se strinjali, da jih šola ne usmerja samo v šolske, ampak tudi v obšolske dejavnosti, si pa želijo nekaj več dejavnosti na področju športa in naravoslovja. V sodobnem času postajajo starši, profesorji in tudi dijaki sami vse bolj zahtevni do sebe. Dijaki imajo več podpore pri razvijanju svojih talentov in uveljavljanju svojih interesov kot včasih, zato so na področjih, ki jih veselijo, uspešni in to uporabijo tudi pri iskanju svojega prihodnjega poklica.

Nika Bregar, Petra Jerič. 1. a

Prvo žogo mi je kupila mama

Miha Zarabec je bil nekdanji dijak naše šole, danes pa je uspešen športnik in vzor mladim. Skupaj z reprezentanti je januarja dosegel odmevno tretje mesto na evropskem prvenstvu v rokometu. Pravi, da prostega časa nima prav veliko.

Čas, ko se ne posveča športu, rad preživi v prijetni družbi, na klepetu ob kavi. Rokomet obožuje, rad pa bi se preizkusil tudi v drugih stvareh – med drugim ga na primer zanima harmonika. Med mladimi opazi veliko talentov, ki bi se lahko nekoč zapisali v zgodovino slovenskega rokometu.

Kdo je vas navdušil nad rokometom? So na odločitev vplivali tudi vaši starši?

Navdušil me je vsekakor oče, ki je prav tako igral rokomet. Zdaj pa je uspešen trener. A vseeno je bila prva oseba, ki mi je kupila žogo in me še dodatno navdušila, mama.

Ste se poleg rokometu v najstniških letih ukvarjali še s kakšnim drugim športom?

V bistvu nisem imel na izbiro kakšnega drugega športa. V Trebnjem je v tistem času deloval samo rokometni klub, tako da sem tako rekoč odraščal z rokometom.

Če bi imeli več prostega časa, s čim bi se ukvarjali?

Verjetno bi poskusil ustvariti svoje podjetje. Imam kar nekaj zamisli, ampak za zdaj še ne najdem toliko časa, da bi jih uresničil. Če bi se že v čem preizkusil, potem bi bilo to zagotovo v glasbi. Rad bi se naučil igrati harmoniko. Kot vemo, ste januarja na svetovnem prvenstvu v rokometu z moštvo m osvojili bron.

Kako ste prosti čas v času prvenstva preživljali reprezentanti?

Veliko smo se družili. Malo smo raziskovali mesto, večino časa pa smo preživeli na prostem ob kavici. Vedno smo počeli kaj takega, da smo se dodatno sprostili.

Življenje športnika je naporno, veliko je tudi odrekanja. Ali sploh imate čas na primer za internet in družbena omrežja?

Pri vsem v življenju je potrebno prilagajanje in tudi v športu je tako. Če si organiziran, potem se najde čas. Družbena omrežja te v določenih trenutkih lahko tudi sprostijo. Jaz jih ne uporabljam prav veliko, rad pa preverim, kaj počnejo prijatelji.

Ali menite, da se slovenski rokomet dobro razvija?

Vsekakor je vse vedno povezano z denarjem. Če primerjamo rokomet pred 5 leti ali več in danes, potem je rokomet nedvomno nazadoval, predvsem na finančnem področju. Vse več je talentov. Z mladimi se odlično dela, predvsem v manjših klubih. V prihodnosti si lahko obetamo dobrih rezultatov. Veliko mladih zaradi različnih razlogov opusti športne in druge dejavnosti.

Ste kdaj želeli odnehati?

Nikakor, nikoli nisem pomislil na to. Tudi če bi se huje poškodoval, vem, da imam rokomet tako rad, da ne bi mogel nehati igrati.

Kakšen je dan člana kluba Celje Pivovarna Laško? Koliko časa namenite treningom?

Celje ima razmeroma mlado ekipo in mlada ekipa mora trenirati več. Zjutraj imamo trening od 9. do 11. ure, popoldne pa od 18. do 20. ure. Pred tekmami imamo tudi videoanalizo, ki traja eno uro.

Kaj bi svetovali mladim, ki ne vedo, kako bi preživljali prosti čas? Kaj je vam dal rokomet?

Rokomet te nauči marsičesa, predvsem pa, kako postati dober človek. Je moštveni šport in za dober rezultat so potrebni dobri odnosi v moštvu. Ponosen sem na to, da sem imel v vsaki ekipi odlične soigralce, prijatelje. Z vsemi sem se odlično razumel. Vse to ti oblikuje značaj. Vsekakor pa je rokomet najbolj vsestranski šport: združuje delo nog, rok in predvsem glave. Vse, kar v življenju potrebuješ. Rokomet mi je dal vse pozitivne lastnosti.

Miha Zarabec v akciji na tekmi za državno reprezentanco. © Luka Cjuha

Živa Kramar, 1. b

PROSTI ČAS IN SUBKULTURA

Vsekakor drži trditev, da ni nič večno. Tako je tudi z glasbo. Mladi vedno iščemo alternative in tako je tudi v glasbi. Prepričan sem, da so novi trendi že v vzponu, da se oblikujejo nove subkulture, le da še nimajo tako velikega števila privržencev.

Sociološko je subkultura opredeljena kot kultura ali skupina ljudi s posebnimi vzorci vedenja in razmišljanja znotraj večje kulture. Nekatere subkulture dosegajo tako visok status, da dobijo svoje ime. (Afrika Bambaataa ob Koolu Herculesu prvi izvajalec hiphopa.)

Mladi se v subkulture povezujejo predvsem zaradi želje po pripadnosti. Za Slovenijo sta najznačilnejši rock in hiphop subkultura. Predstavnik teh dveh subkultur sta raper Boštjan Nipič - Nipke in pevec skupine Lumberjack Rok Ahačevič. Prej na robu, danes osrednja subkultura Nipke se je s hiphopom srečal kot plesalec in znotraj te subkulture je iskal pripadnost ter razumevanje. »Takrat mi je to pomenilo neko gibanje, kateremu pripadam, s katerim se lahko izražam, v katerem sem bil s svojo družbo.« Prav tako ugotavlja, da hiphop subkultura vse

bolj postaja osrednja subkultura tako v Sloveniji kot tudi v svetu. To dokazuje dejstvo, da hiphop že dolgo ne trži več samo glasbe, ampak tudi druge dejavnosti, tudi način življenja . Pravi, da včasih ni bilo tako. Pripadniki hiphop subkulture so bili večinoma obsojani in odrinjeni na rob družbe zaradi načina oblačenja in drugačnega pogleda na svet. Kot pravi, so vedeli, kaj ta subkultura predstavlja v Ameriki, od koder izhaja, ter to tudi ponotranjili. Subkulturo so takrat predstavljale široke hlače, prevelike majice ter rap in hiphop glasba. Pripadnost tej subkulturi so čutili predvsem nižji in nižji srednji sloji.

Hiphop pomeni celotno kulturo gibanja. Rapanje, didžejevstvo je del hiphop kulture. In glasba ne pozna barve kože. Hiphop glasbo delajo črnci, rjavi, rumeni, rdeči, belci. (Vir: wikipedia)

Gibanje se je začelo v getih v ZDA leta 1977. Takrat je bila to kultura ponosa, poezije in nastopaštva pripadnikov (predvsem na začetku so bili to temnopolti). Danes pa ne samo, da se je delno spremenil stil kulture, ampak se je tudi močno razširil krog pripadnikov. Nipke meni, da tej subkulturi pripada kdor koli, ki se ukvarja z vsaj enim elementom hiphopa (rap, didžejevstvo, grafiti, breakdance oziroma hiphop kot ples ali hiphop moda). Danes, ko je hiphop subkultura ena najbolj razširjenih subkultur, so glavni predstavniki Nelly, Fabolous, Drake in Kendrick Lamar. Rap je imel prav na začetku tudi politično noto, predvsem boj proti rasizmu in diskriminaciji.

Prav ta raznolikost znotraj hiphopa daje po Nipkejevih besedah subkulturi pestrost. Trdi, da je hiphoper lahko vsak, ki to čuti. Po njegovem je tako v pisanju pesmi kot v življenju pomembna iskrenost, saj te lahko le tako prijatelji ali pa poslušalci začutijo. Podobnost rock in rap subkulture Rok Ahačevčič trdi, da sta rock in rap subkultura v določenih segmentih obnašanja precej podobni, saj je rap nekako nadomestil rock. Rap se je tudi širil podobno kot rock skupina Guns'n'Roses, kjer so bili tako kot pri hiphopu danes na voljo spominski izdelki, oblačila, ličila ... Rock po Ahačevčičevih besedah ni mainstream subkultura pri nas, a se stanje na področju priložnosti, ki jih dobijo mladi izvajalci, izboljšuje. Do rock subkulture je nasprotno od hiphopa prišlo zaradi upora, ki je še posebno izrazit pri punku. Po Ahačevčičevih besedah se osnovna subkultura deli še na manjše subkulture, a so po njegovem mnenju odnosi med temi manjšimi subkulturami prijateljski in se do zunanje okolice vedejo kot ena sama subkultura. Nasprotno od hiphopa se je rock veliko bolj opazno spremenil od začetka do danes.

Osnovna subkultura je nastala po drugi svetovni vojni z rock'n'rollom. Že na začetku se je znotraj rocka formirala posebna podsubkultura, tako imenovani surf rock. Poudarek je bil predvsem na zanimivih zvokih električne kitare in uvajanju inovativnih tolkal. Razvoj rocka se je zatem iz ZDA preselil v Veliko Britanijo, predstavnici sta skupini The Who in The Beatles. Tudi znotraj rock subkulture se je okoli leta 1963 oblikovala politično aktivna veja. Glavni predstavniki so bili Simon & Garfunkel, Joni Mitchell ter dobitnik zadnje Nobelove nagrade za književnost Bob Dylan. Kasneje so se razvile še druge veje subkulture, na primer psihedelični rock in heavy metal. Za razvoj današnje scene je pomemben še grunge, ki so ga spopularizirali R.E.M. in Nirvana v osemdesetih ter Pearl Jam v devetdesetih. Grunge ali alternativni rock je še danes poleg indie rocka najbrž najbolj skomercializirana oblika te glasbe.

Lumberjack se opredeljujejo kot hardrock skupina. Rock in hiphop sta danes osrednji subkulturi, ki se še danes borita za prevlado. Danes je v ospredju predvsem hiphop, a se pripadnost rock subkulturi spet povečuje. To se vidi predvsem v številu novih bendov, ki se formirajo v Sloveniji. Lumberjack so za svoj komad Oči posneli prvi videospot.

Škisova tržnica jih je uvrstila med deset najboljših novih bendov. Na tekmovanju, ki ga je organizirala, so dosegli odlično drugo mesto, Nipke pa s svojo rap glasbo dosega srca tako mladih kot starih. Najbrž je res za oba izvajalca ključna iskrenost, saj jih le tako poslušalci in pripadniki določene subkulture lahko začutijo. Je morda alternativa prihodnosti glasbena skupina Matter, ki združuje tako elemente hiphopa, punka in elektronike, ali pa je alternativa v popolnoma novem žanru? Možno pa je tudi, kot je nakazala rock skupina U2 z albumom The Joshua Tree, da kmalu ne bo več žanrov in bo vse skupaj le še pop.

Rok Omejec, 3. b